

Qrotesk ~ A Qotik Epik

GE Graven tərəfindən

XIV Fəsil

~ Alovlu donanma kimi, məşəl dəstəsi qara təpələrin üzərindən üzürdü,

Lazar ürəyinin mərkəzində idi və daralmış zəncirlərin cazibə qüvvəsi altında mübarizə aparırdı. Təpəyə qalxan Lazar dayandı. Qulaqlarını geri atdı, geniş göz bəbəkləri sadəcə iynə dəliklərinə çevrildi.

Onun qarşısında torpaq maneəsiz şəkildə yayılaraq növbəti yaylağın zirvəsində böyük bir qalaya çevrildi. Məşəl alovlarının qarışıqı möhkəmləndirilmiş qapılarının qarşısında fırlanırdı. İzdiham qala divarlarını dövrə vurmaq üçün belə yayıldı və bəlkə də bir neçə yüz metr dərinlikdə camaatın yaxın kənarı seyrələrək bir neçə sıra kobud saman damlı evlərin arasına səpələndi. Əsgərin əli Lazarı irəli itələdi, aşağı. dayaz təpə.

“Sıralarınız sıx olsun! Silahlar hazır olsun! Mövqelərinizi saxlayın!” - deyə müşayiətçinin baş komandiri qışqırdı. Əsgərlər məşəlləri kənara atıb Lazarusun ətrafına topladılar, boş dəstə sərt bir kvadrat şəkildə yığılmışdı. Qalxanlar kubu əhatə edən kənarlara doğru qaldırılmışdı, dırnaqlar isə izdihamın üzərinə düşərək gözə çarpırdı. “Heç bir zərər yoxdur! Sıra pozularsa ; öldürmək üçün vur!”
Birdən, zahirən qorxulu görünən müdafiə bloku irəlilədi.

İzdiham fırtına kimi amansızcasına guruldadı, lakin dəstə yaxınlaşdıqca ildırım söndü və sakit gecə havasına hakim olmaq üçün sadəcə cırıtdan mahnıları və çırıtılı məşəllər qaldı . Nəhayət, o ölü sakitlikdə məşəllər okeanı bölündü - qala qapılarına aparın aydın şəkildə müəyyən edilmiş yolu işıqlandırmaq üçün dalğalanan Ölü Dəniz . Bəlkə də Lazarus yüzlərlə geniş baxışlarda boğulmuşdu; o, baxışlarını aşağı saldı və yeni dəhlizlə yuxarı qalxdı, ağır dəmirilər hər addımında cingiltili səslər çıxarkən hazır arbaletçilər dəstəsi məhəllənin yürüşünə yol açdı.

İzdiham mızıldandı, arxalarından gələn səslər eşidildi. Tamaşaçılar təhqirlər yağdırdılar. Sonra başının üstündən bir qaya qalxaraq Lazarın tacına dəydi. O, yerə yıxıldı , başı qarışdı, qan boynundan axdı. Bir arbaletçi daş atını boltla yerə atdı və gənc kəndli yıxıldı. Bu hərəkət gurultulu etirazlara səbəb oldu. İki əsgər tələsik Lazarı qaldırdı. O, başı fırlanaraq onların arasında səndələdi . Komandir hamıya xəbərdarlıqlar etdi, lakin uğultulu izdiham onun səsini boğdu. Birdən qəsrə gedən yol qəzəbli yumruqlar və yellənən məşəllər tərəfindən tamamilə uduldu .

Lazarı cinlərin padşahı və şər hökmdarı kimi toplayan kütlələr onun tərəfinə keçdi. Bəlkə də qadınlar dünyəvi ağrılarını danışdılar; ona tüpürdülər . Çubuqlar uçdu. Bəlkə də kişilər çox çətin yollarını xatırladılar; ona tərəf qaçdılar. Qılınclar yarıldı. Və hərəkət edən ayaqlar dənizinin altında həyəcanlı uşaqlar daş axtarırdılar. Pikes qan tökülməsinə qarq oldu.

Lord D'Alsikurun adamları şeytana susamış kütlələri geri qaytardılar. Kişilər, qadınlar və uşaqlar yaralı və ya daha betər şəkildə yığılarkən belə, daha çox insan töküldü. Bundan əlavə, dəstənin içərisində əsgər əsgərə qarşı çıxdı - məhəllə dağıldı və izdiham onları tamamilə uddu. Qəzəbli qollar Lazarı tutub yuxarı qaldırdı, onu "aşağıda" gəzdirdi. lənətlər və qışqırıqlar. O, zəncirlənmiş bir mumiya idi, qaldırılmış əzələrinin qəzəbli dalğalarında üzürdü. Təsədüfi qışqırıqlar ritmik bir nəritiyə çevrildi və bütün ərazidə əks-səda verdi: "Brûlez le Diable! Brûlez le Diable!" Lazarus ətrafda çırpınır, fısıldayır və təpikləyir, daim artan ağrılarına qapılırdı . "İblisi yandırın!" deyər kütlə qışqırdı.

Dərhal əks-səda verən döyüş buynuzu qəzəbi sakitləşdirdi və bütün gözlər qalaya yönəldi. Oxatanlar qala divarlarının üstündə mövqelərinə qaçaraq, oxlarını izdihama tuşlayırdılar. Qala darvazaları geniş açıldı və zirehli atlılar sütunu guruldayaraq irəli çıxdı, qılınclar və məşəl dənizində parıldayan qalxanlar. İzdiham gün işığından qaçan siçovullar kimi partladı. Onlar Lazarı yerə atdı. O, huşunu itirdi. Yayılan çarpayı səsləri arasında ətrafda ölümlər və yaralılar var idi. D'Alsikurun saray keşikçiləri Lazarı mühasirəyə aldılar və fırlandılar.

Qalxanları yuxarı qaldıraraq, kənara doğru hərəkət edən iki cəngavər atdan düşdü və Lazarusu qarnı aşağı əyilmiş şəkildə bir atın üstünə qaldırdı. Zirehli dəstə bir nəfər kimi, tələsik hücumə keçərkən qala divarlarından geri qayıtdı, qala qapıları isə arxadan bağlandı.

Qala divarlarının içinə girdikdən sonra huşsuz Eljonu atından yerə endirib dərin həyətdəki çuxura saldılar. Uzaq divarın yanında qalanın altından yeraltına açılan tək lövhəli dəmir qapı var idi. Qapının hər iki tərəfində sonuncu qonağının əsəbi baxışlarını gizlədən iki qandallı məhbus oturmuşdu. Hər ikisi səliqəsiz, dağınıq saqqallı idi, lakin onlardan biri sarı saçlı, enli arxalı və mavi gözlü idi. O, hətta Lazardan da böyük idi və ağlasığmaz dərəcədə...

kiçik həbsxana yoldaşının yanında nəhəng bir adam.

Gecənin çox hissəsi səhər tezdən keçəndən sonra Lazarus iki məhbus arasında davam edən söhbətdən oyandı. O, sakitcə uzanıb qulaq asdı, iribuynuzlu kişi isə istehza ilə danışdı, onun dərin səsi yad aksentlə ləkələnmişdi. "Əgər bu sənin Şeytanındırsa, onda niyə özünü bağlamağa və çuxura atmağa icazə verir? Mənə cavab ver!" Kiçik cavab verdi: "Bəlkə də Şeytan özü deyil, amma əslində bir iblisdir. Hətta indi də o, sadəcə əsir götürüldüyünü iddia edir. O dəmirlərdən qopub hamımızı öldürəcək!" "Bu nə sənin Şeytanındır, nə də cin. Sənə demişdim axı, Alf, hər cür izi var ." bir. Və o, özünü azad edə bilməz — bu dəmirlərdə deyil.

Lazar çevrildi, gözlərini açdı və bir az səylə dik oturdu. Sol qaşının üstündəki xoşagəlməz bir yara görünməsi üçün üzündəki qanlı saçları silkələdi. "Aman Tanrım!" deyə inildədi.

Kiçik məhbus kəkələyərək dəmir barmaqlarına söykəndi. "Görürsən! Budur!" İblis!" O, çuxurun ən yuxarı kənarındakı ərazidə gəzən gözətçilərə yalvardı. "Bizi çıxarın! Oyanır!"

"Sus!" deyə bir əsgər qışqırdı. O, Lazara baxdı və ulduzlu səmaya baxdı, sonra isə üzünü çevirib rahatca yola düşdü.

"Hə," deyə iri məhbus kiçik məhbusa şikayət edərək tüpürdü, "Sus! Qışqırıqların kiçik bir çiçəyə yaraşır ." Kiçik kişi ona gözlərini qıydı, nəfəs aldı və kürəyini divara söykədi, dik oturmuş, qollarını qaldırılmış dizlərinin üstünə qoymuşdu - bəlkə də bu cür inadkar, lakin diqqətsiz bir görünüşlə ləyaqətini bərpa etmək üçün. Uzaqdan Lazara baxdı.

Nəhayət, o, əyilib Lazara pıçıldadı: "Axtardığın mən deyiləm, İblis. Mən xristianam." O, iri cüssəli adama işarə etdi; "O, istədiyini şəxsdir – Şimal Adamı..."

bütpərəst.

Lazar özünü müdafiə etdi; "Mən İblis deyiləm."

"Eşitmirsən?" Şimal Adamı xristian kişiye qışqırdı. "O, İblis deyil. Mən sənə onun kim olduğunu demişdim."

"Mənim adım Lazarus Qoqudur." Lazar zəncirlərini yoxladı.

"Bəlkə də Qoqu." Şimal Adamı arxaya söykənib gülümsədi. "Amma, Gecə Alfi Qoqu, sən hələ də beləsən."

Xristian ondan soruşdu: "Onda əgər sən İblis deyilsənsə, niyə İblisə oxşayırsan?"

"Mən belə doğulmuşam. Mən kişiyəm - sadəcə fərqli."

"Kişi? Yalnız?" Şimal Adamı gülümsədi və Xristiana tərəf döndü. "Gecə Alfi özünü kişi adlandırır. Nə düşünürsünüz - kişi, ya yox?" O, güldü.

Lazarus Şimal Adamından soruşdu: "Gecə Alfi nədir?"

"Sən!" deyə o, qəfildən cavab verdi. "Əgər mənə yaxınlaşsan, boynunu sındıracağam."

Lazarus qaşlarını qaldırıb digərinə tərəf döndü. Xristian dedi: "O, Şimal Adamıdır. Onun xalqı Gecə Elflərinin gecə düşəndə meşələrdə gəzən məxluqlar olduğuna inanır." "Deməli, o, xristian deyil?" Lazar soruşdu.

Şimal Adamı güldü. "Bizim Alfımız mənim xristian olub-olmadığımı bilmək istəyir." Görünür, ikrahla başını yellədi.

Lazar ondan soruşdu: "Sən inanmırsan ki, İsa Məsih bizim günahlarımız üçün öldü?"

Zəncirləri sıxaraq irəli sıçrayan Şimal Adamı Lazarusa baxaraq oturdu. "Xeyr!" O, çuxurun döşəməsinə tüpürdü. "Və mən heç vaxt belə yalanları udmayacağam!"

Xristian onu xəbərdar etdi: "Cəhənnəmdə layiqli bir yer qazanmamaq üçün diqqətli ol".

Şimal Adamı ona bir göz qırpdı, dodağını büzdü və divara söykəndi. "Mənim ölüm, mənim yerim Odinin süfrəsində olacaq - Zallarda yemək, içki, mahnı və bakirə qızlar olacaq. Valhalla haqqında. Və axmaq nağıllarınızı balaca uşaqları qorxaqlara çevirmək üçün saxlaya bilərsiniz.

"Sən miflərə inanırsan," xristian cavab verdi, "O vaxtdan bəri sənə dəfələrlə demişəm; nə Odin, nə də müqəddəs ibadətgahlar var. Ətrafına bax — səndən başqa heç kim belə axmaqlıqdan danışmır. Necə inana bilərsən ki ...

Şimal Adamı əyildi, xristianın saçının arxasından tutdu və başını sıxdı. Üzünə xırıltı ilə dedi: "Dilinə fikir vermə! Atamın və qardaşımın torpağında sizin kimilərin çoxunun az danışdığına görə öldürüldüyünü görmüşəm. Mən sizin xristianlarınızdan yalnız bir nəfər ola bilərəm; amma mənim torpaqlarımda siz mənim xalqımın əhatəsində duracaqsınız.

Bu həqiqəti yadda saxla - hamı səni "Odinin küfrçüsü" kimi tanıyacaq və başını alacaq.

bunun üçün.

Lazar onlardan soruşdu: «Niyə ikiniz bu çuxura düşmüşsünüz?»

Şimal Adamı dostunu buraxdı və arxaya söykəndi. "Biz buradayıq, mənim gözəl Alfım, çünki buradakı dostum bir adam öldürdü və atını oğurladı.

"Mən sadəcə özümü müdafiə etdim", - deyə xristian saçlarının arxasını aşağı sıxaraq qışqırdı. "Əvvəlcə o, məni cəlb etdi."

"Əgər sən onun atını oğurlamasaydın, o da səni vurmazdı. Sonra əsgərləri düz mənim yatdığım yerə apardın. Sən qanaxma axmaq! Dedim ki, gəzməkdən bezmişəm - sənə demədim ki, get at oğurla!"

"Xeyr, xeyr, xeyr," Xristian pıçıldadı, "Səni buraxacaqdılar. Sən mənim hesabıma burada deyilsən. Mən onlara səni tanımadığımı dedim!" O, Şimal Adamına ittiham edici barmağını vurdu. "Sən özünü bura saldın. Məni tanıdığını etiraf etdin və sonra danışdın.

Odinlə bağlı axmaqlıq, həqiqətə bağlılığın və sair. Səni məhkum edən sənənin o axmaq inancındır — məni yox!"

"Qoy belə olsun," Şimal Adamı etiraz əlaməti olaraq zəncirlərini taxaraq cavab verdi. "Və inancım... Düşmənlərimin əlində qürurla öləcəyəm. Ertəsi gün, biz asıldıqda, Valkiriya məni aparacaq və səni çürüməyə qoyacaq.

Xristian onu danladı: "Biz asıldığımız zaman, yalançı imanına görə cəhənnəmdə yanacaqsan". "Asılıb?" Lazarus qaşlarını qaldıraraq soruşdu.

"Biz sabah — cinayətlərimizə görə — asılacağıq", — deyə xristian etiraf etdi.

"Cinayətlərinə görə!" Şimal Adamı qışqırdı. "Yalnız səyahət etmək səhvini etdim"

"Özün kimi qatil, oğru, yalançı ilanının yanında! Və düşmənlərim qarşısında imanımı qoruduğun üçün! Yalnız budur!"

"Amma mən burada Lord D'Alsikuru görməyə gəlmişəm", Lazarus israr etdi. "Mən burada asılmaq üçün deyiləm."

"Xeyr, Alf. Sən asılmayacaqsan. Narahat olma." Şimal Adamı səmaya bir nəzər saldıqdan sonra onu yalnız kinayə ilə inandırdı. "Səhər tezdən açılacaq. İlk işıq düşəndə səndən asılacaq heç nə qalmayacaq." O, təkəbbürlü bir gülüslə qışqırdı. Lazar başını qaldırdı.

zəif qırmızı parıltı ilə əhatə olunmuş nazik buludları kəşf etmək.

"Sus, bütpərəst!" deyə bir əsgər qışqırdı. Lazar zəncirlərinin arasında ilişib qalaraq özünü azad etməyə çalışdı.

"Sən onu incitdin. Bununla nə demək istəyirdin?" deyə xristian soruşdu.

Şimal Adamı hələ də gülərək cavab verdi: "Dostum, sənənlə mərc edəcəyəm". O, xristiana yaxınlaşdı və pıçıldadı: "Xalqımın sözünə qarşı mərc edirəm".

sənənin sözün — sənənin imanının mənimkilərə qarşıdır. Nə deyirsən?

"İnancınıza güvənə bilməzsiniz."

"Ah, amma bacara bilərəm. Əgər xalqımın haqlı olduğunu sənə sübut edə bilsəm, dinindən imtina edib Odinin süfrəsinə qoşulacaqsanmı?"

"Ölüm saatında küfr edərək ruhunuza dəyər vermirsiniz."

"Mən öz canımı təhlükəyə atmaq üçün deyil, sənin canını xilas etmək üçün mərc edirəm."

"Bu hansı mərcdir?"

"Xalqımın sözünə, Odin və Lokinin həqiqətinə and içirəm ki, bu

"Gecə Alfidır və sənin cinlərimdən deyil." O, Lazarusa başını tərپətdi.

"Mən ...mən... gecəlik...alf deyiləm," deyə Lazarus hələ də bağlarını möhkəm tutaraq mızıldandı.

Buna baxmayaraq, Şimal Adamı davam etdi: "Tezliklə o, bütün Gecə Alflarının yolunu tutacaq.

Görürsən ki, onlar gündüz yerin üzərində ola bilməzlər, yoxsa günəş onları vuranda yanib qurtarlar."

Onu yanib-söndüyünü görəndə xalqımın dininə sədaqət andı içəcəksinizmi?

Odin üçün?

Xristian qaşlarını çataraq ona inanmazlıqla baxdı. "Müvafiqliyini itirmisən ."

Lazarusa baxdı və saqqalını qaşdı. "Ciddi deyirsən?"

"O, bizim asılacağımız qədər yanib kül olacaq", Şimal Adamı gülümsədi. "Mərcimiz var, ya yox?"

Kiçik biri qəhqəhə çəkdi. "Xeyr, xeyr, xeyr - budur mərc. Bunun əvəzinə, mən sənin ruhunu xilas edəcəyəm.

Əgər o, sənin iddia etdiyini kimi günəşdə yanib qurtarsa, mən canımı sənə Odinə verəcəyəm - bu, heç

vaxt baş verməyəcək." Güldü və böyük dostuna barmağını göstərdi. "Və əgər o bunu etməsə, istəyirəm ki,

sən Rəbb Məsihi öz Xilaskarın kimi qəbul edəsən və Odin tanrının və xalqının imanından imtina edəsən. Və

biz öləndə, göydə, sən mənə əbədi olaraq təşəkkür edəcəksən."

Şımalı kişi üzünü möhkəm tutdu və sonra gülməyə başladı. "Budur, ruh!" O, yoldaşının çiyinə vurdu.

"Onda mərcdir! Bitdi!"

"Bitdi," deyə xristian istehza ilə dedi. "Və səni buna məcbur edəcəyəm." İkisi divara söykənib Lazarın

qollarını boşaltmaq üçün təlaşla çalışmasına baxdılar. Eljo ayağa qalxdı, divardan yuxarı sürüşdü. Dönüb

xristiana dedi: "Ruhunla özümə mərc etməməlisən ." Göyə baxaraq zəncirlərinə tərəf döndü.

Xristian ayağa qalxdı. "Bu, sadəcə məğlub olmaq üçün verilən mərcdir. Uca Tanrının müdafiə etdiyim üçün

məğlub ola bilmərəm. Sənə kimilərimdən başqa bir canı xilas etdiyim üçün Allah bunda qalibdir." Xristian

gülümsədi.

"Artıq hiyləgərlik etmə, mənim əziz Alfım." Şimal Adamı Lazarı lağa qoyub göz vurdu.

"Günəş gəlsin, o Odindir. Sən isə sadəcə kül və toz olacaqsan."

Əsgərlər çuxur silsiləsini mühasirəyə alarkən zireh səsləri uğultuya çevrildi; onların arbaletləri hərəkətə keçdi və hazır vəziyyətə gətirildi.

"Hamısı aşağı!" Bir əsgər qışqırdı. "İndi aşağı!" Lazarus və Xristian çuxurun döşəməsinə tullandılar. Şimal

Adamı qaşqabağını salaraq kürəyini divara möhkəm basdı. Əsgər qışqırdı: "Bütün məhbuslar

təhlükəsizdir!"

Cıncıltı! Cıncıltı! Dəmir karxananın qapısı geniş açıldı və silahlı mühafizəçilər axını meydana çıxdı. Onların əksəriyyəti xristian və bütprəst məbusları divara sıxışdırdı, digərləri isə Lazarı mühasirəyə aldılar.

“Ayaq üstə! Tərpən!” Onlar Lazarı tez dəmir qapıdan içəri apardılar. O, zireh və qılınc qasırgasının arasından keçərək məşəllər, oxçular və oxatanlarla dolu yeraltı keçiddən aşağı düşdü. Çuxur qapısı onun arxasında çırpıldı və dəhlizdə bir səs əks-səda verdi; “Çuxur qapısını möhkəm bağlayın!” Mühafizəçilər Lazarı yeraltı labirintdən keçirdilər.

Müşayiətçilərindən biri qışqırdı: “Dayan!” Əsgərlər onu qapıya tərəf çevirdilər və zəncirlərindən möhkəm yapışdılar. “İçəri gir.” Lazarus razılaşdı. Qapı onun arxasında çirtildadı və əsgərlərin getməsi ilə mızıldanma və hərəkət edən metal səsləri yox oldu.

Hava qalın idi — soyuq, köhnə mum və nəm daşın çürüməsindən bir az şirin, sanki iyрэnc idi. O, qaranlıq düzbucaqlı otağa nəzər saldı. Döşəmənin ortasında uzun, kobud yonulmuş masa, yanlarında isə eyni uzunluqda iki skamya düzülmüşdü. Həmçinin, masanın əks tərəflərində iki şam qabda yanırdı, yaxınlıqdakı mum sütununda isə hündür alov var idi və bu alov onun ətrafında rəqs edən işıq dairəsi salırdı. O biri şam işıq salmırdı, lakin fitilindən zəif qırmızı parıltı çıxırdı. Döşəmədə və uzaq küncdə sıxışmış tüstü spiralının altında, kobud saman döşək uzanırdı. Qarşı küncdə tək uzanan və əsasən çürümüş düz bir siçana oxşayan bir şeyin qısa bir nəzərini çəkdi. Lazarus zəncirlərini daşlara söykəyərək divardan aşağı sürüşdü. O, döşəyin üzərinə çökdü və mövcud məhdudiyətlərinin təfərrüatlarını sonsuz xəyallar aləminə təslim etdi.

~*~

Lakin, sanki keçən bir anlıq xəyalları qaçdı və qapı geniş açıldı - gözləri də geniş açıldı. Birdən o, yuvarlandı və dik oturdu, qapıdan tökülən parlaq işığın selinə gözlərini qıyaraq. İki qulluqçu yeddi mərtəbəli şamdanlarla içəri girib onları masanın üstünə qoydular. Sönmüş şamlarla yola düşərkən, bir dəstə əsgər uzaq divarın uzunluğu boyunca içəri doğru irəlilədi. Bir neçə yaxşı geyinmiş kişi, ardınca isə tam geyimli, kifayət qədər iri və incə orta yaşlı, keçəl bir yepiskop içəri girdi. O, Lazarusla baxışlarını bölüşdü, onun hiyləgər gözləri bəlkə də ehtiyatlılıq və ya hətta tərəddüd hissini göstərirdi. Arxasında mühafizəçilər qapını bağlayaraq dirəklərini tutdular.

Katib masanın qarşısında dayandı və yepiskopa tərəf dönməzdən əvvəl Lazara baxdı.

"Bu, həqiqətən də İblisdir. Baxın , dişləri, qulaqları və yarasa qanadları var."

"Mən İblis deyiləm", - deyə Lazarus etiraz etdi.

Yepiskop katibə düzəliş etdi: "Onu əsassız yerə ittiham etməyin — o, bizə heç bir zərər vurmayıb . Tezliklə biləcəyik."

Lazar əsgərlərin əsəbi üzlərinə baxarkən katib, yepiskop və başqaları qəsdən otaqda hərəkət edirdilər . Dəmir əşyalar cərgə-cərgə səslənirdi; atmosfer təzə tərini, tükənmiş şam yağının və yanmış fitillərin şirin ətrini daşıyan hava ilə xarakterizə olunurdu . Katib nəfəsini kəsdi və əlində mürəkkəbqabı, qələm və perqament rulonu ilə masanın arxasına oturdu . Lazar ayağa qalxdı. Lazar divara söykənərkən narahat keşikçilər silahları tutdular. Katib kağızı açdı, qələmini tabutdan çıxardı. Yaxşı, onu asıb kağızın üzərinə qoydu. Lazarusa iti baxışlarla baxdı və dərin bir nəfəs aldı.

Katib ondan soruşdu: "Adın varmı?"

"Lazar. Lazar Qoqu." Qələm cızma-qara yazdı.

"İndi etiraf etdiyiniz şey, Lazarus Qoqu, həqiqət kimi qeyd olunacaq. İndi yalnız həqiqəti Tanrı və Onun Müqəddəsliyi qarşısında etiraf etməyə and içirsənmi ?"

"Mən həqiqəti deyirəm."

"Yaxşı, onda kimə xidmət edirsiniz? Hansı Ağaya və Krala?"

O, katibə cavab verdi: "Mən Rəbbim Allaha və Padşaha xidmət edirəm." Şübhəli gözlər ətrafa baxdı.

"Bəlkə də başqa cür soruşa bilərəm", - deyə katib bildirdi, "Kimə sədaqət andı içirsiniz ? Hansı zadəganlığa və ölkəyə?"

"Mən Tanrı adamıyam. Ona, Müqəddəsliyinə və Kilsəyə sadıq qalacağıma and içirəm."

Yepiskop gülümsədi və irəli addımladı: "Yaxşı. Bəs siz Ata, Oğul və Müqəddəs Ruh olan tək bir Uca Tanrıya inanırsınız mı ?"

"Edirəm."

Katib yazını dayandırdı və qaşlarını qaldıraraq başını qaldırdı: "Deməli, sən özünü insan və Tanrı hesab edirsiniz?"

"Edirəm."

"İnsanların qanadı yoxdur", deyə o, istehza ilə cavab verdi. "Buna baxmayaraq, deyən mənə, həqiqətən uça bilərsinizmi?"

"Bəli."

Katib yazarkən ona yenidən sual verdi: "Bəs birdən nə qədər uça bilərsən?"

Lazarus cavab verdi. "Axşam yarısı, dincəlməliyəm." Buna baxmayaraq, lələk donub qaldı və katib şübhəli gözlərlə və büzülmüş dodaqlarla arxaya söykəndi. Bir neçə geniş gözlü mühafizəçi mızıldandı.

"Hamınız sakit olun." Yepiskop onları düzəltdi. O, Lazara tərəf döndü. "Lazar, sən Məryəmdən doğulmuş, əzab çəkmiş, dirilmiş və göyə qalxmış Məsihə inanırsanmı?" "Edirəm."

"Yaxşı." Keşiş başını tərpedərək yerdə gəzişdi. "Bu yaxşıdır."

Katib soruşdu: "Valideynlərin haqqında danış. Onlar kimlərdir və indi haradadırlar?"

Lazar narahat baxışlarla yepiskopa baxaraq tərəddüd etdi.

Yepiskop əlini yelləyərək katibə tərəf döndü: "Gəlin çox uzatmayaq; daha vacib bir sual verək."

"Çox yaxşı." Katib gözlərini çevirdi və növbəti sualı verdi: "Heç vaxt öldürmüşünüz mü və ya döyüşdə olmusunuzmu?"

"Xeyr."

O, qələmini batırdı, silkələdi və Lazarusa baxdı. "Heç vaxt öldürülməyib? Amma sənin it dişlərin var. De görüm, ət yeyirsən?"

"Vermişəm. Yəni ..."

Katib onun sözünü kəsdi. "Deyirsən ki, heç vaxt öldürməmişən?" O, qorxu və çaşqınlıq uydurması ilə Lazarusdan soruşdu. "Amma ət yemək üçün onun üçün öldürmək lazımdır, elə deyilmi?" Və incə bir ittihamla qələmini Eljoya tuşladı. "Bəlkə də indi bu məclisin qarşısında yalan danışırısan?"

"Eşidin, eşidin." Yepiskop incə bir əlini yellədi və katibə baxdı: "Çaşqınlığa ehtiyac yoxdur. Qoy danışsın."

Lazar etiraf etdi: "Mən bəzi vəhşi heyvanları öldürdüm, amma Allahın əmrləri onlara şamil edilmir" heyvanlara! Ac idim və çörəyim yox idi!

Katib qaşlarını qaldırdı. "Yox... çörək?"

"Heç biri. Meşədə heç bir dən tapmadım. Dənsiz çörək bişirə bilmərəm."

"Deməli, çörək yeməyi sevirsən?" Katib cızma-qara yazdı.

"Xeyr, mən çörəyi sevmirəm."

Katib dayandı və ah çəkdi: "Bəs çörəyi sevmədiyin halda niyə Onun Müqəddəs Adı ilə çörək bişirmək istəyirdin?"

Yepiskop boğazını təmizlədi və barmaqlarını böyük qarnının altına qoyaraq ona yaxınlaşdı. "Xristian keşişlərinin ibadət etdiyi ayində çörək və şərəbin ilahi fəzilətlə Məsihin bədəninə və qanına çevriləcəyinə inanırsınız mı?"

"Edirəm."

"Əla cavab." Hiyləgərcəsinə gülümsəyən yepiskop əllərini bir-birinə sürtdü və ona tərəf döndü. hərəkətsiz oturmuş katib. "Sən onun cavabını yazdın, elə deyilmi?"

Katib cavab verdi: "Yenə də, əgər xoşunuza gəlirsə, ondan soruşmaq istərdim ..."

"Bu, məni məmnun etməzdi", yepiskop masaya ağır-ağır söykəndi və onu danladı, "İndi "Cavabını qeyd et." Barmaqlarını çırtladı və perqamentə işarə etdi.

"İstədiyiniz kimi." Katib qəzəbləndi, amma qələmini batırdı və itaət etdi. Yepiskop məmnun bir üzlə Lazarusa tərəf döndü.

Katib növbəti sualı verərkən zahirən narahat halda kəkələdi. "Bəs sizin tipli — hmm—uçan insanlardan daha neçəsi var?"

"Bəli," xoşxasiyyətli yepiskop müdaxilə etdi, "Əlbəttə ki, daha çox uçan adam olmalıdır."

Daha neçə nəfər və indi harada ola bilər?" O, səbirsizliklə dodaqlarını büzdü .

"Bilmirəm. Mən təkəm."

"Sizdən yalnız biri varmı?"

"Başqasını görməmişəm."

"Başa düşdüm." Keşiş qaşqabağını saldı, məyusluğunu yerə ataraq ən böyük çənəsini oxşadı.

Katib perqamentdən başqa bir sualı ucadan oxudu: "Sən necə istifadə edəcəyini bilirsinizmi?"
qılınc, yay, yoxsa hər hansı bir silah?"

"Mən bir vaxtlar sümükdən bıçaq düzəltdim - dəri və ət doğramaq üçün", - Lazarus təklif etdi.

Yepiskop Lazara yaxınlaşıb gözlərini yoxladı. Lazarın dua xaçını gördü və daha yaxşı yoxlamaq üçün zəncir halqalarını kənara itələdi. "Bunu haradan əldə etdin?" Özünə qapanmış kök kişilərin tez-tez etdiyi kimi, özünə ağır-ağır nəfəs alaraq daha da yaxınlaşdı .

"Bu, mənim — bir rahibin — dua xaçından hədiyyə idi ."

Kök keşiş onu solğun və incə kolbasa barmaqları ilə bükərək, köhnəlmiş küncələrini yoxladı. "Bəli. Yalnız bir rahib dua xaçı belə aşındıra bilərdi. Sənə inanıram, Lazarus." Yepiskop ona incə bir baxış atdı və mühafizəçilərə tərəf döndü: "Bəsdir gördüm . Onları çıxarın."

Katib ayağa qalxıb qələmini mürəkkəbqabına sancdı. "Bəlkə də tələsməməliyik."

Onun çuxurda olarkən onu məhbusdan oğurlamadığına necə əmin ola bilərsiniz?

"Əminəm ki, o, belə etməyib", - deyərək yepiskop cavab verdi. Boyunbağı Lazarın sinəsinə möhkəm bağlayan zəncir qatlarını dartdı. "Xaçın bu zəncirlərin altında olması, onun bağlanmazdan əvvəl belə onu taxdığı anlamına gəlir . İblislər heç vaxt xaç daşımır." Daha sonra keşiş Lazarı göstərərək bütün otağa müraciət etdi . "Bu, İblis övladı deyil; bu, uçan insandır; bu, uçan xristiandır."

adam — və onun adı Lazarusdur. Və bu vilayətin yepiskopu kimi mən səlahiyyətimi saxlayacağam bu məsələni araşdıracaq və onun haqqında heç bir əksini eşitməyəcək.

Katib masanın ətrafında fırlanaraq yepiskopa pıçıldadı: "İcazə versəniz, sizinlə bir kəlmə danışa bilərikmi?" Lazarus başını tərpətdi və otağın uzaq bir boş küncünə baxdı. Lazarus sanki gizlilik içində qulaqlarını dikdi, Katib narahatlıqlarını yepiskopa pıçıldadı. "İstənilən şeytan bu sualların hər hansı birinə necə cavab verəcəyini bilər. Və görünür ki, bu, Allahın lütfü və ya Allahın işığı ilə yaradılan heç bir şey deyil. Bəlkə də bunları tərk etməyi düşünmək ağıllı olardı..."

Keşiş onun sözünü kəsdi. "Bəlkə də bunu nəzərə almağınız ağıllı olar: Əgər bu incə anı pozsanız, Lord D'Alsikur sizə o dəmirləri taxdıracaq." O, fırlanıb əsgərlərə hürüşdü. "Eşitmədinizmi? Bu çirkli dəmirləri dərhal çıxarın!"

Üç mühafizəçi irəli sıçradı və Lazarı soyundurdu.

Lazar ona müraciət edəndə katib əşyalarını yığışdıraraq mızıldandı: "Mən uçan insanam".

Katib donub qaldı və yepiskopa baxanda parıldayan gözlərin ona baxdığını gördü. Diqqətini yenidən Lazara yönəltdi, sərt bir təbəssümlə cavab verdi: "Bəli, sən ... elədir." Artıq məmnun olan keşişə bir nəzər saldı və sonra bükülmüş perqament və mürəkkəbqabı ilə otaqdan çıxdı.

Lazarus kahinə yüngülcə baş əydi: "Mən sənə borcluyam. Təşəkkür edirəm".

"Bəli, elədir. Bəlkə də bu kiçik məsələni sonradan, təklidə mənimlə müzakirə edərik."

"Dördlər," deyərək pıçıldadı və Lazarusun qolunu sığalladı. Onun təbəssümü sərt aln və yüksək çənəyə çevrildi. "Amma sən hələ azad deyilsən. Lord D'Alsikur tezliklə səni görəcək." Yepiskop dönüb əsgərlərə müraciət etdi. "Biz burada işimizi bitirdik."

Otaq təmizləndi, qapı bağlandı və Lazarus skamyada oturdu. Tamamilə çirkli, saçları qan içində idi, parlaq yanan bir cüt şamdanın altında kəsiklər və göyərmələr var idi.

Qapı orta yaşlı bir qulluqçu və onun üç cavan qulluqçusunu içəri daxil etmək üçün yenidən açılana qədər xeyli vaxt keçdi. Kök qadın, demək olar ki, Lazarus qədər hündür idi və onun iri boyu, bəlkə də, təvazökar varlığı tamamilə görməzdən gələ bilirdi. Arxasınca gələn qızlardan. Qoynunun altında sabunlar, məlhəmlər və müxtəlif gigiyena vasitələri ilə dolu böyük bir boşqab var idi. Dayanıb masanın o biri ucunda, skamyada oturan Lazara baxdı.

Lazar ayağa qalxıb təzim etdi.

"Deməli, sən görkəmli uçan adamsan?" deyərək soruşdu. "Lazar, elə deyilmi?"

"Mən Lazarus Qoquyam", - deyərək o təklif etdi.

“Daha çox sağlam siçovullar görmüşəm - sən iyərəncən”, - deyə o, masanın sonuna qədər getməzdən əvvəl hırıldadı . “Və mən sənə qoxunu buradan hiss edirəm”. Qabın içindəkiləri boşaldarkən qulluqçuların hələ tərpənmədiyini gördü, otağın o biri tərəfində dayanıb ona baxdılar. Onlardan biri buxarlanan su vedrəsini, digəri qatlanmış parça dəstəsini qucaqladı, sonuncusu isə təzə paltar və çəkmələr tutdu.

“Yaxşı, bura gəlin,” deyə qadın onları danladı, “Ustad Lazarus dişləməyəcək . O, xristiandır.” Onlar ona baxaraq içindəkiləri masanın üstünə qoyub sıçradılar. O, gülümsədi, başını tərpətdi və onlar da gülümsəyərək cavab verdilər.

O, masaya qayıdıb məlhəm qarışdırmaqla məşğul oldu. “Ağa Lazarus, Rəbbim sənə heç bir pislik etmək istəməirdi və sənə pis rəftarına görə qəzəblənir. O vaxtdan bəri çoxlarını həbs edib. Sizi əmin edə bilərəm ki, biz kəndlilər bunda heç bir rol oynamamışıq. Darvazalarda toplaşanlar əyalətin digər yerlərindən gəlmişdilər — onlar cəsarətlənirlər, çünki bilirlər ki, Tanrının ordusu torpaqları üzərində hökmranlıq etmək üçün çox kiçikdir.

"Lakin Lord D'Alsikur hələ də mənimlə danışmaq istəyir, elə deyilmi?" Lazarus soruşdu.

"Həqiqətən. İndi isə, xahiş edirəm, bu məqsədlə istefa verəsiniz."

"Bəs o, mənim harada olduğumu bilir?" Lazarus masanın ətrafında fırlanaraq soruşdu.

"Edir. Bu, sənə qorunması üçündür, cənab Lazarus. O, sənə təkid edir."

"Onun hörmətli qonağı kimi qəbul edilsin." Qadın onun qolundan tutub düz arxasına çəkdi. "Burada dayan." Sabun vedrəsini masadan çıxarıb onun ayaqlarına qoydu .

"İndi onunla danışa bilərəmmi?"

Qadın ona baxıb gülümsədi. “Sən çirklisən və əlbəttə ki, Tanrıyla görüşmək üçün heç bir vəziyyətdə deyilsən . Çimmək riskinə getməlisən. İndi isə başlayaq. Bu dərilərdən çıx.” Qadın mələklər kimi yüngülcə addımlarla onu əhatəyə alarkən qaba tərəf döndü . Hər biri vedrədən sabunlu bir parça çıxarıb sıxdı.

Lazarın gözləri geniş açıldı. O, onlardan uzaqlaşdı. “Soyunmaq? Bu an?”

"Sən mənim Lordumu görmək istəyirsən , elə deyilmi?" deyə çiyinin üstündən soruşdu.

"Bəli, yenə də ..."

"Ay, sus. Beş oğul böyütdüm və hər birinə dedim: 'Sizin o vaxtdan bəri görmədiyim bir şeyiniz yoxdur . ' İndi özünüzü soyundurun ki, sizi Tanrım üçün təmizləyə bilim . Mənim əmrim var - ya o çirklə dəriləri çıxarın, ya da mən bunu sizin üçün edəcəyəm." Açıq məlhəm qablarını yenidən möhürləyib qaba qayıtdı. “O, sizin yuyulmağınızı gözləyir . Tanrım təzə paltar və çəkmələr verdiyi üçün sizin o dərilərə ehtiyacınız yoxdur . Baxacaqsınız ...”

Arxasında bir qulluqçu nəfəs aldı. Başqa biri xırıltılı bir şəkildə güldü və qadın onları danladı. "Mən belə davranış göstərməyəcəyəm!" O, mühazirəsini davam etdirərək onlara tərəf döndü, "O vaxta qədər ki..."

Amma o, Lazarın utanaraq dayandığını gördü.

"Aman Allahım!" deyə o, əlini yanağına qoyaraq boğuldu. Lazarın müstəsna xüsusiyyətləri bütün gözləri hipnoz edərək yerə zillədi.

Qadın boğazını təmizlədi və qulluqçularına hürühdü: "Hə? Başlayın!" Onlar qaçaraq onun başına sabunlu dəsmal vurub onu ovuşdurdular. Qadın onun saçlarını yudu, sonra məlhəm qarışığından bir qutu gətirdi və alnındakı kəsiyin üzərinə bir parça sürtdü. Qulluqçular yuyunduqları kimi, qadın da onun başındakı kiçik kəsiklərə qulluq etdi.

"Bu qədər yaxşı olar." Məlhəmi masaya qoydu və təmiz bir parça ilə geri döndü.

"Daha dərin kəsik çarıq qoyacaq, amma sən yaşayacaqsan."

Qadın onun başını geri çəkib boynunu yudu. "Əlbəttə ki, qırmağa ehtiyacınız yoxdur, Usta Lazarus. Heç vaxt saçınızı yalnız başınızda yetişdirmisiniz?"

"Xeyr."

"Bəs bütün uçan insanların qulaqları və dişləri sizinki qədər uzundurmu?"

"Bilmirəm. Başqasını görməmişəm... Vay!" Lazarus gərginləşdi.

"Ah, sakit ol; səni incitmirəm."

"Bunlardır," deyə etiraf etdi və tavana baxaraq mızıldandı.

O, bəlkə də, bir yerə toplaşmış üç başın təpəsinə baxdı. "Lilita! Qızlar, siz hələ də danışırsınız?"

Üçü də gülümsəyərək ayağa qalxdılar. "Hə, bəli, ana."

"Sonra vedrəyi tərpədin və arxasını ovuşdurun." Qadın onun başını buraxdı və çiyinlərini yudu. "Qollarını qaldır. Əgər lütfən qanadlarını açsan, Ustad Lazarus, biz də onların içini təmizləyə bilərik." O, razılaşdı; onlar nəfəs aldılar; lakin çimmək davam etdi.

Nəhayət, qadın onu qurulayıb pudraladı. Arxası ortasından kəsilmiş ağ büzməli köynəyi qaldırdı. "Qanadların üçün yer verdim, amma onu geyinmək ..."

"Bir az çətin iş idi." Buna baxmayaraq, o, qanadlarının üzərindən sürüşərək yerinə mükəmməl şəkildə oturdu. "Möhtəşəmdir. Bir az çox kiçik götürdüm. Sənə uyğunlaşmaq üçün böyük oğlumun ölçüsündən istifadə etdim. O, həm də iri kişi idi." Ön tərəfi bərkitti.

"Bu onun köynəyidir?" Lazarus soruşdu.

"Oh, yox." Qadın qəhqəhə çəkdi. "O, heç vaxt bu qədər gözəl paltar geyinməmişdi." Qadın onun yaxalığını düzəltdi. "Amma o, artıq ölüb."

"Ona nə oldu?"

Dodaqlarını büzdü. "Onu o bədheybət, Lord Hugon — İblisin Özü öldürdü."

Qız qızlardan birindən qara şalvar alıb ona verdi. "Onun ordusu kənd tarlalarına basqın etdi, ərimi, beş oğlumu və iki qızımı öldürdü. Onlar cəsarətlə vuruşdular - amma biz Hugon ordusu ilə rəqabət apara bilmərik.

"Onları niyə öldürdü?"

"Çünki o, bir bədheybətdir. Amma bu, kifayətdir - edilən iş, necə ki, getmiş kimi edilir." Qadın ona bir cüt qara çəkmə verdi. "İndi bunları geyin." Qadın masaya tərəf döndü və özü və qulluqçuları əşyalarını yığdılar.

Arxasını Lazara çevirib dedi: "Səni sabun və su ilə yuduq, qanını yuduq və sənə məlhəm çəkdik. Əlimizdən gələn tək şey budur".

Qabı yenidən dolduraraq, qızlardan birinə dedi: "Və o dəriləri gətir".

"Bəli, ana."

Kök bir qadın nəfəsini çəkib ona səsləndi: "Xeyr, Usta Lazarus, sən uçan adam deyilsən ."

"Mənəm," Lazarus israr etdi.

Qadın dönüb onun gözlərinə baxdı. Sonra əllərini belinə atıb heyranlıqla gülümsədi . "Xeyr. İndi sən uçan şahzadə kimi yaraşıqlısan . Və mənim Tanrım mənim kimi səninlə birlikdə olmalıdır ." Lazarus baş əydi və gülümsədi.

"Yaxşı, qızlar, gəlin hər şeyi yığışdıraraq. Bizimki hazırdır." Qadın qabını qapıya apardı və döydü.

Lazar onun ardınca səsləndi: "Sənə borcluyam. Təşəkkür edirəm".

"Xeyr, siz deyilsiniz, Usta Lazarus. Oğullarımın anası olduğumdan iki fəsil keçib . Və yalnız dul ana bu anları qiymətləndirə bilər." Zəifcə gülümsədi və yerə baxdı, bəlkə də keçən fəsillərə bir nəzər saldı. Lakin qapı açıldı və bir mühafizəçi onların keçməsinə icazə verdi. "Əlvida, Usta Lazarus," deyə o , üç ağır yüklü qulluqçusu onun arxasınca gedərkən qışqırdı.

"Bəli, ana," deyə Lazarus cavab verdi, qapı çırıldıyaraq bağlansa belə, əlini balaca oğlan kimi yelləyərək hələ də gülümsədi .

Nəhayət, Lazarus başını aşağı salıb əllərini arxasına qoyaraq masanın ətrafında dövrə vurdu və içəri girdi. Düşüncəli qanadlı bir zadəgana bənzəyirdi. Bəzən divarlara ehtiyatla baxır, qulaqlarını tərpedirdi, bəlkə də cəhənnəmin gəlişinin o səsini anlamaq üçün şüuraltı bir səy göstərirdi - bəzən çoxlu çəyirtkənin uğultusuna bənzəyə bilərdi .

Çox qısa müddətdə qaldığı müddətdə o, tez bir zamanda divarları sevməməyə başladı və bunun əvəzinə alternativ açıq məkanın - əbədi səmanın təhlükəsizliyini arzuladı. Və baxmayaraq ki, lordun himayəsi altında idi.

Hörmətli qonaq olan Lazarus daha yüksək bir hökmdarın əsiri olaraq qaldı. O, şam işığında - dərin düşüncələrə dalaraq - otaqdan çıxma bilməyəcəyini tam dərk etdi, çünki artıq yer üzündə gün işığı hökm sürürdü - qızmar günəş onun baş qarışığı idi.

Lakin, bu müddət ərzində, cənnətin cəhənnəm arabasından təhlükəsiz olanda, daha təcili narahatlıqlar onu narahat edirdi. Ən əsası, Lord D'Alsikura və ya Allahdan qorxan hər hansı bir xristiana necə izah edərki ki, o, tamamilə gecə üçün yaradılmış bir varlıqdır, lakin Allahın İşığında yaradılmış bir xristian imicini qoruyub saxlayacaq? Həmçinin, o, yalnız dua edə bilirdi ki, Lord D'Alsikurun onun üçün hazırladığı hər hansı bir tapşırıq günah deyil və gün işığını tələb etmir. Əgər bu qədər sadə bir iş varsa, onda o, tamamlandıqdan sonra Ola bilsin ki, o, yenidən Rahib Salvitironu çağırmaq və Qapı Daşının bağlanmasına kömək etmək vədini yerinə yetirmək üçün Kanceloya gedəcək.

Lakin, uzun müddət boş, bağırsaqları boş bir məzar kimi uzanan içiboş bir mədədən aclıq sancıları eşidildi. Qarıya tərəf döndü, burnu ilə havanı araşdırdı. Əvvəlcə zəifləmiş qoxu, qızardılmış donuz ətinin ətrini təsdiqləyəcək qədər gücləndi. Səslər xarici dəhlizdə əks-səda verdi. Qapı açıldı.

Hər biri buxarlanan boşqabla yüklənmiş xidmətçilər cərgəsində düzülmüşdü. Lazarus masanın üstünə toplaşarkən divara söykəndi və masanın səthini kral ziyafəti üçün hazırlanmış gümüş boşqablarla doldurdu. Qızardılmış donuz əti və istiotlu tovuz quşu, balıq filesi, yumşaq dana əti və qızardılmış mal əti, həmçinin bişmiş toyuq və maral steykləri izdihamlı bir yerdə yer uğrunda yarışdı. Qaynadılmış yumurta və pendirlə bəzədilmiş yeməklər. Meyvələr qoz-fındıqla dolu qabların yanındakı qabları doldururdu. Bir stəkan şərab şişmişdi. Ümumilikdə masa geniş bir kolaja və kulinariya şah əsərinə çevrildi.

Xidmətçilər bir-bir baş əyib otaqdan çıxmazdan əvvəl Lazara gülümsədilər. Nəhayət, bir Arıq yaşlı qulluqçu tək bir süfrə düzəltdi. Bir qədəh qaldırıb içini şərabla doldurdu.

Lazarus soruşdu: «Ziyafət olacaqmı?»

"Həqiqətən də; sizin, Ustad Lazarus. Daha nəyəsə ehtiyacınız varmı?" O, olduqca şən görünürdü. O, hədiyyə əlini bütün masaya uzatdı. "Hər şey xoşunuza gəlirmi?"

"Oh, yox." Lazarus başını yellədi, qaşlarını çatdı və ziyafətə diqqətlə baxdı. onun israfçılığından çaşib qalıb. "Bu, çoxdur. Ölərəm. Hamısını yeməliyəmmi?"

"Əlbəttə ki, yox," xidmətçi qəhqəhə çəkdi, "Yalnız istədiyinizi yeyin, Ağa Lazarus. Əgər xoşunuza gələrsə, yeriniz sizi gözləyir." O, sanki boğulmuş kimi görünən boşqaba və qədəhə işarə etdi.

ətrafdakı qablar tərəfindən.

Lazar təyin olunmuş yerə yaxınlaşaraq şikayətləndi: "Amma çoxdur. Çoxları üçün kifayətdir. Bəlkə başqalarını da yedizdirəsən ki, xarab olmasın".

"Oh, bu, korlanmaz, Ağa Lazarus." Xidmətçi gülümsədi. Masanın üstündən baxdı.

"Sənin xətrinə hamımız sabah ziyafət edəcəyik. Ağam yaxşıdır və şənlənir. Doyduğunuz zaman qalan hissəsi bütün qala xidmətçilərinə vəd edilib."

"O, nəyi qeyd edir?"

"O, səni tərifləyir, Ustad Lazarus."

"Mən? Niyə?"

"Bəli, onun səbəblərini təxmin etsəm belə, bu cür məsələləri müzakirə etməyə icazəm yoxdur. Ustad Lazarus, sizə daha nəyə lazımdır?"

"Mən... yox. Təşəkkür edirəm, cənab" deyə mızıldandı. Gülümsəyən xidmətçi özünü kənara çəkdi və Lazarı boşqabının üstündə dua etməyə qoydu.

Bir anda, dua xaçını öpdükdən sonra, Lazarus masaya axışdı və boşqabını hər ət yeməyinin porsiyaları ilə doldurdu. O, hər porsiyanı daddı - Abbatlıqda keçirdiyi bütün həyatı boyu heç vaxt özünü bu qədər ləzzətli bir ziyafətdə iştirak edəcəyini təsəvvür etməmişdi. Nahar edərkən ağı başqa yerdə idi, uşaqlıqdakı katakombə günlərini - dəfələrlə xatırlayırdı.

Atası qapıda keşik çəkirdi, yeməxana mətbəxindən çıxara biləcəyi xırda ət və ya pendir qırıntıları ilə birlikdə qabıqlı çörək qablarını yeyərkən — gizlicə oxuduğu, padşahları, ağaları, qəsrləri və dəbdəbəli ziyafətləri təsvir edən çoxsaylı skriptorium kitablarından — yataqdan oğurluq edib şərab zirzəmisinə girib ən yaxşı əhval-ruhiyyədə gizli kök bir rahibi tutmaq kimi şeylərdən — yeyirdi. Lazarus üçün bütün bunlar yalnız əvvəlki axşamların hadisələri kimi görünürdü. Və zahirən acı-şirin mənada ona elə gəlirdi ki, sanki Odinin ruhunu onun ətrafında hökm sürürdü.

Yalnız bundan sonra o, ruhun mənşəyini boşqabının yanında dolu şərab qədəhi kimi tapdı.

onu tanış, lakin köhnə sözlərlə çağırırdı: "Artıq su içmə, bir az şərab iç, çünki mədənin və tez-tez keçirdiyin xəstəliklərin var". Odinin ürəkdən gülüşünün xatirəsi ağında əks-səda verdi. Fincanı götürdü, qurtumladı və dodaqlarını ovuşdurdu. Sonra üzünə yavaş bir təbəssüm qondu. Fincanı yuxarı çevirdi, yerə qoydu və ah çəkdi. Sonra tavana baxdı və Odinin ruhuna müraciət etdi: "Dadından daha yaxşıdır". Özünə daha bir fincan tökdü və tovuz quşunun budunu çıxardı.

Şəxsi ziyafət davam etdikcə, Lazarus sürahinə döydü, demək olar ki, hər qurtum ətin şərabla birlikdə içdi və keçən anlar daha da şənləndi.

Nəhayət, heç nəyə gülmədi və özü və yeməklə açıq dialoqa başladı.

Lazar sərxoş idi.

“İndi başa düşürəm ki, sən zirzəmidə olanda niyə bu qədər gülmüsən.” Dişləri çatlamış təbəssümlə tavana çırpıldı. “Sənə, ey Cənnətdə olan Rahib Odino. Yazılıb: Və heç kim, Köhnəni içib dərhal yenisini arzulayır, çünki deyir: “Köhnə daha yaxşıdır”. O, yenidən doldurdu. Qədəhi, tovuzquşu ayağının qalan hissəsini qaldıraraq geri sıçradı, skamyanın üstündən yerə düşdü. Şərab köynəyinin üzərinə sıçradı, onu bənövşəyi rəngə boyadı və qədəh otağın küncünə yuvarlandı. Hələ də böyük baraban çubuğunu tutaraq böyrü üstə yuvarlandı və sərxoş halda güldü.

Lazar fincanını axtardı, onu küncdə, sanki yastı, çürümüş siçovulun yanında gördü. O, siçana müraciət edərək dedi: “Dostum, yaxşı görünürsən; Rahib Klodius səni tapdaladı?” O, bir qoluna söykənərək gülməsədi və xoruladı, yöndəmsiz şəkildə özünü bir qoluna söykədi. “Ağa Siçovul, bilirdin ki, mən uçan adamam?” Lazarus cavab gözləyirmiş kimi tənbelliklə qulaqlarını bükdü. “Deməli, uçan insanlara müraciət etmirsən?” Sükut çökdü. “Yaxşı, onda bundan bir dişlə,” o, çubuğunu siçana tərəf tutdu, “Səndən bir şey yeməyini tələb etməliyəm. Bir az arıq görünürsən.” O, cəfəngiyat danışaraq güldü.

Özünü qismən ələ alan Lazarus ayağa qalxmağa çalışdı, amma yenidən yıxıldı. O, xırıltılı səslə dedi: “Yaxşı, Siçovul Ağa, əgər bilməlisənsə, mən insanam ... uçuram... hm... uçuram...” O, ayağa qalxmağa çalışaraq inildədi: “Ayaq üstə dura bilmirəm”. Nəhayət, masaya söykəndi və divarları boş-boş axtardı. “Mən... insan-uçdum? İnsan-uçdum... Tanrım .”

Nəhayət, ayağa qalxdı və masanın uzun tərəfinə yıxıldı, sərxoş halda yellənərək özünü masaya söykəndi. Gözlərini qıydı və ətrafına çaşqın bir ifadə ilə baxdı, sanki harada olduğunu anlamırdı. Sonra baxışları uzaq divara, tam sərxoşluğunda daşların nəfəs aldığı, içəri və xaricə qalxdığı yerə toxundu. Çubuğunu qaldırdı və divardan sıçratdı. “Bəlkə bunu da diriltmək olar?” Dik durub divara danladı; “Səni çağırmadım.” Həqiqətən də divarın hərəkətsiz qaldığını, nəfəs alan və titrəyən tək şeyin onun sərxoş özü olduğunu bilirdi, amma ağlına gələn kimi təhqiramiz təhqirə dözə bilmədi. Xırıldadı və yerə yıxıldı, heç yerə baxmadı.

Tanış bir səs gücləndikcə Lazar qəfildən titrədi - sanki nə ola bilərdi.

yaxınlaşan çəyirtkə sürüsünə bənzəyirdi. Gözlərini uzaqdakı divarın ətəyinə zilləyərək masanın altına girdi. Səs qəfil kəsilsə də, divar dəyişməz qaldı. Masanın altındakı kölgələrdə başını əks divara çevirdi və bir cüt çəyirtkə gördü.

Çılpaq ayaqları qara caynaq kimi dırnaqları ilə örtülmüşdü. Uzun əyri dırnaqların iti ucları daş döşəmənin üzərində bərabər şəkildə yerləşirdi.

"Aman Tanrım!" deyə dəhşətdən titrəyərək dərinə nəfəs aldı.

"Bəli, əziz uçan adam," birdən çox qadının yumşaq bir səsi gəldi, "Mən sənə əziz Tanrınam." Ayaqlar masanın ətrafında gəzib skamyanın altına çökdülər və əllərini onlara uzada biləcək qədər yaxın dayandılar. "İndi sənə nə edim, Ustad Lazarus? Deyəsən, necə ölməyi bilmirsən.

Məgər bu, başa düşülməsi o qədər çətindir ki, sənə yalnız mən öyrətməliyəm?" Lazarus yenə də susdu, masanın ətrafında nizamsız addımlarla yeriyən ayaqları izlədi, arabir dayanıb yenidən hərəkət etdi.

"Sənə ziyafətin ölümə dolu bir qurbangah kimidir. Bax onlara nə etdin - başsız, ayaqsız, bağırıqları soyulmuş və parçalanmış, yandırılmış, qaynadılmış və cırılmış. Onların qışqırıqlarını eşidirsənmi, Ustad Lazarus?"

Birdən ürəkbulanma hiss edən Lazarus qarnını tutdu və qarnının dəfələrlə döyündüyünü gördü. "Sən onları yedin. Ağrıları eşidirsən?" Qırılan əzələ sancılarında əziyyət çəkərək uzandı böyrü üstə, cırılacağını hiss etdiyi qarnını qucaqlamışdı. Sonra eşitdi: mədəsindən xırıltılar gəlirdi - sanki ölməkdə olan bir çox siçanın qarışıq cingiltisi kimi.

"Bilirsən niyə qışqırırlar, Ustad Lazarus?"

Lazarus ayaqların sonuncu dəfə dayandığı, lakin hələ yoxa çıxdığı yerə döndü. Geri çevriləndə Lüsifaelin üzünün qara gözlərinin üzərində fırlandığını gördü. O, qorxu içində uzanmışdı.

"Çünki sən çörək yeməkdən imtina etdin! Əksinə, onları yedin!" deyə mızıldandı, "Sən onların ruhlarını yedin, Eljo!" O, iti sümüklü köhnə dəri kəsmə bıçağını çıxardı və bıçağı incəliklə yanağına və dodaqlarına keçirdi. "İndi gəl, mənim üçün bu masanın üstündə uzan!"

Qollarını geniş və məqsədyönlü şəkildə yelləyərək masanı yığışdırarkən ayaqlarının yanındakı daşların üzərinə yeməklər səpələndi və qab-qacaqlar guruldadı - bir vaxtlar zərif və hörmətli olan zadəganın ziyafəti indi çirkli döşəmənin üstündəki fərq edilməz və iyrənc yığınlardan başqa bir şeyə çevrilməmişdi.

Bir anda qadın masanın kənarında, kişinin onun ayaqlarını sonuncu dəfə gördüyü yerdə dayandı.

"Gəl! Masanın üstünə uzan; biz onları dirildəcəyik, onlara yeni həyat verəcəyik! İndi qalx!"

Lazarus masanın altında titrəyərək onun uzun, qara dırnaqlı ayaq barmaqlarına baxırdı.

"Qalx, Ağa Lazar!"

[14-cü fəslin sonu]

Bu ədəbi əsər yaradıldı

yalnız həsr olunmuş şəkildə

Edqar Allan Po (1809—1849)

— Qoy onun mirası hamımızın içində yaşasın —

~[GothicNovel.Org](https://www.gothicnovel.org)~